

PATVIRTINTA

Mykolo Romerio universiteto

Teisės fakulteto tarybos

2010 m. rugsėjo 16 d. nutarimu Nr. IT-8

MYKOLO ROMERIO UNIVERSITETO TEISĖS FAKULTETO BAUDŽIAMOJO PROCESO KATEDROS

BAUDŽIAMOJO PROCESO TEISĖ STUDIJŲ DALYKO PROGRAMA

Studijų dalyko kodas **BPK 80**
Studijų dalyko tipas - **privalomas**

Pakopa, kurioje studijuojamas dalykas – **pirma, bakalauro**
Studijų metai – **2 kurso 4 semestras ir 3 kurso 5 semestras nuolatinėse studijose,
5 semestras iššęstinėse studijose**
Dėstymo semestras – **pavasario ir rudens nuolatinėse studijose,
rudens iššęstinėse studijose**

Kreditai – **6 nacionaliniai, 9 ECTS**
Dėstymo būdas – **paskaitos ir seminarai**
Studijų kalba – **lietuvių**

Parengė doc.dr. Rima Ažubalytė

ĮVADAS

Tai privalomas studijų dalykas, dėstomas Teisės, Teisės ir valdymo, Teisės ir penitencinės veiklos programų bakalauro studijų 7 ir 8 semestru: viena savaitinė paskaita ir vienas savaitinis seminaras. Kurso apimtis – 6 kreditai (9 ECTS kreditai).

Baudžiamojo proceso teisės programos tikslas – supažindinti studentus su baudžiamojo proceso esme, su pagrindiniais teisės norminiais aktais, reglamentuojančiais baudžiamąjį procesą; sukurti prielaidas studentams savarankiškai gilinti žinias baudžiamojo proceso srityje, analizuoti praktinius ir teorinius šios teisės šakos klausimus, ugdyti gebėjimus sistemiškai suvokti ir tinkamai taikyti baudžiamojo proceso teisės normas.

Studijų metu turi būti nuolat ugdomos teisiniam darbui būtinos etinės savybės, suformuoti sisteminio, savarankiško mąstymo ir sąmoningo žinojimo pagrindai, taip pat tikslaus ir taisyklingo teisinių sąvokų vartojimo įgūdžiai, gebėjimai pažinti ir analizuoti pagrindinių baudžiamojo proceso teisės institutų turinį, gebėjimai aiškinti ir taikyti baudžiamojo proceso normas, surandant tinkamą normą atitinkamiems procesiniams santykiams, identifikuojant baudžiamojo proceso pažeidimą.

Baigęs mokymosi procesą studentas turi suvokti ir gebėti apibūdinti baudžiamojo proceso esmę ir paskirtį, pagrindinius baudžiamojo proceso principus, baudžiamajame procese dalyvaujančių asmenų teisinę padėtį, pagrindinius įrodinėjimo proceso aspektus, išanalizuoti baudžiamojo proceso stadijų sistemą bei atskiras baudžiamojo proceso stadijas, taip pat asmenų teisių apsaugos pagrindus bei prielaidas baudžiamajame procese, išnagrinėti baudžiamojo proceso ypatumus tiriant ir nagrinėjant atskirų kategorijų bylas. Taip pat įgyti pakankamai įgūdžių sistemiškai bei kritiškai analizuoti baudžiamojo proceso normas, identifikuoti problemas, kylančias realizuojant bei vykdant baudžiamąjį procesą; bendradarbiaujant ieškoti sprendimo būdų.

Šis studijų dalykas dėstomas lietuvių kalba.

Siekiant logiškai pateikti studentams būtinų žinių sistemą, baudžiamojo proceso kursas programoje suskirstytas į dvi dalis – bendrąją ir specialiąją.

Visi šioje programoje nurodyti klausimai turi būti įtraukiami į visų studijų formų (paskaitų, seminarų, pratybų, savarankiškų studijų) planus. Visi programoje nurodyti klausimai turi būti išdėstyti individualiuose paskaitų, seminarų teminiuose kalendoriniuose planuose ir paskaitas skaitančių bei seminarus vedančių dėstytojų parengtose studentų savarankiško darbo užduotyse.

Studijų dalyko kontrolei taikomi įprasti būdai: raštu; žodžiu; nuolatinis vertinimas. Dieninių ir vakarinių studijų studento žinios vertinamos pagal suminio (kaupiamojo) vertinimo sistemą.

BENDROJI DALIS

1 tema. Baudžiamojo proceso esmė ir paskirtis

Baudžiamojo proceso samprata. Teoriniai baudžiamojo proceso modeliai. Jų pagrindiniai bruožai. Baudžiamojo proceso paskirtis.

Baudžiamasis procesas – baudžiamųjų procesinių santykių ir veiksmų sistema. Baudžiamojo proceso stadijų sistema.

Baudžiamojo proceso teisė. Procesinė forma. Procesiniai santykiai ir jų subjektai. Procesinės garantijos ir jų reikšmė. Procesinės funkcijos baudžiamajame procese.

Baudžiamojo proceso teisės santykis su kitomis teisės šakomis ir disciplinomis.

Baudžiamojo proceso mokslas. Baudžiamojo proceso teisės mokslo dalykas ir metodai. Baudžiamojo proceso teisės mokslas kitų teisės mokslų sistemoje.

Baudžiamojo proceso raida Lietuvoje.

2 tema. Baudžiamojo proceso šaltiniai

Tarptautiniai ir Lietuvos teisės aktai, susiję su baudžiamuoju procesu. Lietuvos Respublikos Konstitucijos reikšmė baudžiamajam procesui. Europos Sąjungos teisinių aktų ir tarptautinių sutarčių reikšmė baudžiamojo proceso teisei. Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksas, jo struktūra. Kiti baudžiamajam procesui reikšmingi įstatymai. Konstitucinio Teismo nutarimai. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų, Generalinio prokuroro įsakymų bei kitų poįstatyminių aktų reikšmė. Tarptautinių teismų sprendimų bei Lietuvos teismų sprendimų vieta baudžiamojo proceso teisės šaltinių sistemoje.

Kiti baudžiamojo proceso teisės šaltiniai. Europos Tarybos Ministrų Komiteto rekomendacijos baudžiamojo proceso klausimais. Lietuvos Respublikos Aukščiausiojo Teismo apibendrinimai. Baudžiamojo proceso mokslo doktrina.

Baudžiamojo proceso teisės akto ir baudžiamojo proceso teisės santykis. Baudžiamojo proceso teisės aktas, jo samprata. Baudžiamojo proceso teisės akto turinys ir forma.

Baudžiamojo proceso normų samprata. Baudžiamojo proceso normų klasifikacijos, jų reikšmė. Procesų normų struktūra.

Baudžiamojo proceso teisės pažeidimo samprata. Procesinė atsakomybė. Baudžiamojo proceso normų sankcijų ypatumai.

Baudžiamojo proceso įstatymo galiojimo laikas ir teritorija. Baudžiamojo proceso įstatymo galiojimas asmenims. Baudžiamojo proceso įstatymo galiojimas užsienio valstybių piliečiams ir asmenims be pilietybės.

3 tema. Baudžiamojo proceso principai

Baudžiamojo proceso principo samprata ir reikšmė. Baudžiamojo proceso principų sistema. Principų ryšys ir tarpusavio sąlygotumas. Pagrindinės principų klasifikacijos ir jų reikšmė.

Lietuvos Respublikos Konstitucijoje bei tarptautiniuose aktuose įtvirtinti baudžiamojo proceso principai. Šių principų plėtojimas Baudžiamojo proceso kodekse.

Atskirų baudžiamojo proceso principų turinys. Teisė į teisminę gynybą, nekaltumo prezumpcija, proceso teisingumas (sąžiningumas), proporcingumas, principas, kad teisingumą vykdo tik teismas, teisėjų nešališkumo ir nepriklausomumo principas, rungimosi principas, proceso viešumas, teisė į gynybą, proceso kalba ir kiti baudžiamojo proceso teisės principai.

4 tema. Baudžiamojo proceso dalyviai.

Proceso dalyvių samprata ir klasifikavimas.

Teismas - teisingumą vykdanči institucija. Teismo sudėtis. Teismo įgaliojimai, jų išskirtinumas.

Ikiteisminio tyrimo teisėjas ikiteisminiame tyrime ir teisminiame nagrinėjime. Ikiteisminio tyrimo teisėjo įgaliojimai.

Prokuroras baudžiamajame procese. Jo uždaviniai, įgaliojimai ir procesinė padėtis skirtingose baudžiamojo proceso stadijose.

Ikiteisminio tyrimo įstaigos, jų vadovai ir ikiteisminio tyrimo pareigūnai. Jų įgaliojimai.

Ikiteisminio tyrimo teisėjo, prokuroro ir ikiteisminio tyrimo pareigūno sąveika.

Įtariamasis. Samprata ir procesinė padėtis. Kaltinamasis. Samprata ir procesinė padėtis. Jų atstovai.

Nukentėjusysis. Samprata ir procesinė padėtis. Nukentėjusiojo atstovas.

Civilinis ieškovas. Civilinio ieškovo procesinė padėtis. Civilinis atsakovas. Procesinė civilinio atsakovo padėtis. Jų atstovai.

Liudytojai. Samprata ir procesinė padėtis. Liudytojų imunitetai. Samprata bei klasifikacija. Aplinkybės, dėl kurių asmenys negali būti apklausti liudytojais. Asmenys, kurie tik jiems sutikus gali būti apklausti liudytojais. Liudytojų apsauga baudžiamajame procese.

Ekspertas ir specialistas. Samprata ir procesinė padėtis.

Kiti baudžiamosios procesinės veiklos dalyviai.

5 tema. Baudžiamojo proceso dalyvių teisių užtikrinimas.

Žmogaus teisių apsauga baudžiamojo proceso metu. Pareiga išaiškinti proceso dalyviams jų teises ir jas užtikrinti.

Gynybos samprata. Gynėjas. Gynėjo teisės ir pareigos. Gynėjo kvietimas ir paskyrimas. Būtinasis gynėjo dalyvavimas. Gynėjo atsisakymas.

Atstovavimo samprata. Atstovavimo rūšys. Atstovai pagal įstatymą. Įgaliojimai atstovai. Jų teisės ir pareigos.

Nušalinimo samprata. Nušalinimo teisė. Nušalinimo pagrindai. Nušalinimas teisme ir ikiteisminiame tyrime. Advokato ar advokato padėjėjo nušalinimas.

Apskundimas ikiteisminio tyrimo metu. Ikiteisminio tyrimo pareigūno ar prokuroro veiksmų ir nutarimų apskundimas. Skundų nagrinėjimo tvarka. Ikiteisminio tyrimo teisėjo veiksmų ir nutarčių apskundimas. Skundų nagrinėjimo tvarka. Žemesniųjų teismų nutarčių apskundimas aukštesniems teismams ir skundų nagrinėjimas.

Civilinis ieškinys baudžiamajame procese. Civilinio ieškinio pareiškimo baudžiamojoje byloje pagrindai ir tvarka. Žalos atlyginimas, kai civilinis ieškinys baudžiamojoje byloje nepareikštas. Žalos kompensavimas.

Žalos, padarytos neteisėtais ikiteisminio tyrimo įstaigų, prokurorų ir teismo veiksmais, atlyginimas.

6 tema. Tarptautinis bendradarbiavimas baudžiamajame procese.

Tarptautinio bendradarbiavimo baudžiamajame procese esmė. Tarptautinio bendradarbiavimo pagrindai ir tvarka.

Baudžiamieji teismai ad hoc. Tarptautinis baudžiamasis teismas. Tarptautinio baudžiamojo teismo kompetencija. Eurojustas. Europolas.

Teismų ir prokurorų susižinojimas su užsienio valstybių įstaigomis ir tarptautinėmis organizacijomis. Užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų prašymų dėl proceso veiksmų atlikimo vykdymas. Prašymas pradėti arba perimti baudžiamąjį persekiojimą.

Asmenų išdavimas iš Lietuvos Respublikos (ekstradicija). Asmenų atidavimas Tarptautiniam baudžiamajam teismui. Asmenų perdavimas pagal Europos arešto orderį.

7 tema. *Proceso dokumentai, proceso terminai, proceso išlaidos.*

Proceso dokumentų samprata ir reikšmė. Proceso dokumentų klasifikacija. Proceso dokumentų forma, struktūra ir turinys. Reikalavimai, keliami procesiniams dokumentams, bei jų realizavimo procesinės garantijos.

Proceso terminų samprata ir reikšmė. Terminų klasifikacijos ir jų reikšmė. Terminų skaičiavimo taisyklės. Praleisto termino atnaujinimo procesinė tvarka.

Proceso išlaidos. Samprata, rūšys ir jų atlyginimas.

8 tema. *Įrodymų teorija. Įrodymai baudžiamajame procese.*

Įrodymų teorijos baudžiamajame procese samprata ir turinys. Įrodymų teisė ir įrodymų teorija.

Įrodymų samprata įstatyme ir teisės literatūroje.

Įrodymams keliami reikalavimai.

Pagrindinės įrodymų klasifikacijos, jų praktinė reikšmė.

Įrodymų rūšys baudžiamajame procese.

Liudytojų parodymai. Liudytojų parodymų dalykas ir reikšmė. Liudytojų parodymų formavimosi ypatumai.

Nukentėjusiojo parodymai. Nukentėjusiojo parodymų dalykas ir reikšmė. Nukentėjusiojo parodymų psichologija.

Įtariamojo parodymai. Įtariamojo parodymų dalykas ir reikšmė. Įtariamojo parodymų psichologija.

Ekspertizės aktas. Ekspertizės akto įvertinimas. Specialisto išvada.

Daiktai, turintys reikšmės nusikalstamai veikai tirti ir nagrinėti. Samprata ir rūšys. Procesinis įtvirtinimas. Daiktų saugojimas. Daiktų klausimo išsprendimas baigiant procesą.

Dokumentai. Samprata ir rūšys. Dokumento skirtumas nuo dokumento-daikto. Dokumentų patikrinimas.

Kiti įrodymai.

9 tema. *Įrodinėjimo procesas. Įrodymų rinkimas, tikrinimas, vertinimas ir naudojimas*

Įrodinėjimo proceso samprata. Įrodinėjimo tikslas.

Įrodinėjimo dalykas ir ribos. Įrodymų pakankamumas.

Aplinkybės, kurių nereikia įrodinėti. Teisinės prezumpcijos. Samprata, rūšys ir reikšmė. Visiems žinomi faktai. Prejudiciniai faktai. Versijų reikšmė įrodinėjime.

Įrodinėjimo subjektai ir įrodinėjimo pareiga (našta). Prokuroro, ikiteisminio tyrimo pareigūnų bei ikiteisminio tyrimo teisėjo vaidmuo įrodinėjant. Neleistinumas perkelti įrodinėjimo pareigos įtariamajam (kaltinamajam). Įtariamojo, kaltinamojo, gynėjo, nukentėjusiojo, civilinio ieškovo, civilinio atsakovo ir kitų proceso dalyvių dalyvavimas įrodinėjime.

Įrodinėjimo elementai (etapai).

Įrodymų rinkimas. Įrodymų rinkimo būdai. Tyrimo veiksmai. Dokumentų ir daiktų, turinčių reikšmės nusikalstamai veikai tirti ir nagrinėti, reikalavimas ir pateikimas. Jų procesinis įforminimas.

Įrodymų tikrinimas. Įrodymų tikrinimo būdai.

Įrodymų vertinimo samprata ir reikšmė. Vidinis įsitikinimas kaip įrodymų vertinimo metodas. Gnoseologiniai vidinio įsitikinimo aspektai. Įstatymo ir teisinės sąmonės vaidmuo vertinant įrodymus.

Įrodinėjimo ypatybės skirtingose baudžiamąjo proceso stadijose. Įrodymų panaudojimas priimant procesinius sprendimus. Mokslo ir technikos priemonių naudojimas renkant, tikrinant bei naudojant įrodymus.

10 tema. Procesinės prievartos priemonės. Kardomosios priemonės.

Procesinės prievartos priemonių samprata. Jų taikymo tikslai ir taikymo ribos. Procesinės prievartos priemonių klasifikacijos ir jų reikšmė. Procesinės prievartos priemonių ir ikiteisminio tyrimo veiksmų santykis. Procesinė prievarta ir žmogaus teisių apsauga.

Kardomųjų priemonių samprata. Kardomųjų priemonių rūšys. Kardomųjų priemonių skirtumas nuo kitų procesinės prievartos priemonių. Kardomųjų priemonių skyrimo teisėtumo ir pagrįstumo procesinės garantijos. Kardomųjų priemonių skyrimo pagrindai ir tvarka.

Suėmimo kaip kardomosios priemonės skyrimo pagrindai ir tvarka. Suėmimo terminai, jų pratęsimo procesinė tvarka. Proceso dalyvių teisė apskusti teisėjo nutartį dėl suėmimo. Priemonės suimtojo vaikams aprūpinti ir turtui apsaugoti.

Kitų kardomųjų priemonių: namų arešto, įpareigojimo gyventi skyrium nuo nukentėjusiojo, užstato, dokumentų paėmimo, įpareigojimo periodiškai registruotis policijos įstaigose, rašytinio pasižadėjimo neišvykti ir kitų – taikymo tvarka. Kardomųjų priemonių skyrimas nepilnamečiams bei kariams.

Kardomųjų priemonių panaikinimas arba pakeitimas.

Kitos procesinės prievartos priemonės. Bendra charakteristika, taikymo tikslai bei pagrindai. Kitų procesinių prievartos priemonių klasifikacijos bei jų reikšmė. Kitų procesinių prievartos priemonių skyrimo tvarka ir apskundimo galimybės. Atskiros procesinės prievartos priemonės.

Laikinas sulaikymas. Atidavimas į sveikatos priežiūros įstaigą.

Laikinas nuosavybės teisės apribojimas.

Laikinas nušalinimas nuo pareigų ar laikinas teisės užsiimti tam tikra veikla sustabdymas.

Teisėtų ikiteisminio tyrimo pareigūno, prokuroro, ikiteisminio tyrimo teisėjo ar teismo nurodymų nevykdantiems asmenims taikomos prievartos priemonės. Atvesdinimas. Bauda. Areštas.

Informacijos apie privatų gyvenimą, surinktos taikant procesines prievartos priemones, panaudojimas kitose baudžiamosiose bylose.

S P E C I A L I O J I D A L I S

11 tema. Ikiteisminio tyrimo bendrosios nuostatos.

Ikiteisminio tyrimo samprata ir uždaviniai. Bendrųjų ikiteisminio tyrimo nuostatų samprata ir reikšmė. Baudžiamojo proceso principų įgyvendinimas ikiteisminiame tyrime. Ikiteisminio tyrimo vieta. Atskirieji pavedimai. Ikiteisminio tyrimo terminai. Ikiteisminio tyrimo duomenų neskelbtinumas.

Ikiteisminio tyrimo subjektai. Ikiteisminio tyrimo teisėjo, prokuroro, ikiteisminio tyrimo pareigūno įgaliojimai ikiteisminiame tyrime.

Ikiteisminio tyrimo pradėjimas. Viešojo, privataus – viešojo kaltinimo ir privataus kaltinimo proceso pradėjimo pagrindai, sąlygos ir tvarka.

Aplinkybės, darančios ikiteisminį tyrimą negalimą. Atsisakymas pradėti ikiteisminį tyrimą. Jo apskundimo tvarka.

Prokuroro ir ikiteisminio tyrimo pareigūno veiksmai, pradedant tyrimą.

12 tema. Ikiteisminio tyrimo veiksmai.

Ikiteisminio tyrimo veiksmų samprata. Ikiteisminio tyrimo veiksmų sistema. Pagrindinės ikiteisminio tyrimo veiksmų klasifikacijos ir jų reikšmė. Procesinės prievartos elementai atliekant tyrimo veiksmus. Prokuroro ir ikiteisminio tyrimo pareigūnų atliekami veiksmai. Ikiteisminio tyrimo teisėjo atliekami ikiteisminio tyrimo veiksmai. Tyrimo veiksmų eigos ir rezultatų fiksavimas. Specialisto dalyvavimas ikiteisminiame tyrime. Proceso dalyvių teisė susipažinti su ikiteisminio tyrimo duomenimis. Proceso veiksmų su nukentėjusiais ar liudytojais, kuriems taikomas anonimiškumas, ypatumai.

Atskiri ikiteisminio tyrimo veiksmai.

Apklausa ikiteisminio tyrimo metu. Liudytojo ir nukentėjusiojo apklausa. Mažamečio ir nepilnamečio liudytojo bei nukentėjusiojo apklausos ypatumai. Pranešimas apie įtarimą. Įtariamojo apklausa ikiteisminio tyrimo metu.

Ikiteisminio tyrimo teisėjo atliekama apklausa.

Akistata. Akistatos samprata, tikslas ir suvedimo akistaton tvarka.

Parodymas atpažinti. Parodymo atpažinti rūšys.

Parodymų patikrinimas vietoje. Parodymų patikrinimo vietoje tikslai, darymo sąlygos ir tvarka.

Eksperimentas. Eksperimento samprata, tikslas, jo pažintinė esmė. Eksperimento darymo pagrindai, sąlygos ir tvarka.

Objektų tyrimas ir apžiūra. Samprata bei veiksmų tikslai. Objektų tyrimo ir apžiūros rūšys.

Ekspertizės samprata. Ekspertizės klasifikacijos, jų reikšmė. Papildoma ir pakartotinė ekspertizė. Komisijinė ir kompleksinė ekspertizė. Ekspertizės skyrimo pagrindai bei procesinė tvarka. Pavyzdžių lyginamajam tyrimui paėmimas.

Krata ir poėmis. Kratos ir poėmio rūšys bei tikslai. Kratos ir poėmio santykis. Kratos ir poėmio tvarka.

Prokuroro susipažinimas su informacija. Samprata, taikymo tikslas bei tvarka. Prokuroro susipažinimo su informacija ir poėmio santykis.

Telekomunikacijų tinklais perduodamos informacijos kontrolė ir įrašų darymas. Reglamentavimo kriterijai. Taikymo pagrindai bei tvarka.

Savo tapatybės neatskleidžiančių ikiteisminio tyrimo pareigūnų veiksmai. Jų atlikimo tikslai ir tvarka.

Nusikalstamą veiką imituojantys veiksmai. Reglamentavimo kriterijai. Taikymo tikslai, pagrindai bei sąlygos (tvarka).

Slaptas sekimas. Taikymo tikslai, pagrindai bei sąlygos (tvarka).

Slaptų ikiteisminio tyrimo veiksmų santykis su operatyviniais veiksmais.

Pranešimas asmeniui apie jam taikytas priemones.

13 tema. Ikiteisminio tyrimo baigimas.

Ikiteisminio tyrimo baigimo samprata ir formos.

Ikiteisminio tyrimo nutraukimas. Privalomi ir diskreciniai tyrimo nutraukimo pagrindai ir tvarka. Nutarimo (nutarties) nutraukti ikiteisminį tyrimą forma ir turinys. Įtariamojo ir nukentėjusiojo teisės nutraukiant ikiteisminį tyrimą. Nutarimo nutraukti tyrimą apskundimas. Nutraukto ikiteisminio tyrimo atnaujinimo sąlygos ir tvarka.

Ikiteisminio tyrimo pabaiga kaltinamojo akto surašymu. Ikiteisminio tyrimo pabaigos kaltinamojo akto surašymu pagrindai ir tvarka. Procesu dalyvių veiksmai baigiant tyrimą kaltinamojo akto surašymu. Kaltinamasis aktas, jo samprata ir reikšmė. Kaltinamojo akto forma ir turinys. Kaltinamojo akto perdavimas teismui.

14 tema. Bylų procesas pirmosios instancijos teisme. Bylos parengimas nagrinėti teisme.

Bylų proceso pirmosios instancijos teisme samprata. Bylų proceso pirmosios instancijos teisme struktūra: bylos parengimas nagrinėti teisme ir bylos nagrinėjimas teisme. Bylų proceso pirmosios instancijos teisme reikšmė.

Teisingumo samprata ir rūšys. Dalykinis (rūšinis) teisingumas. Teritorinis teisingumas. Personalinis teisingumas. Teisingumo taisyklių reikšmė. Teismų ginčų dėl bylų teisingumo sprendimas.

Pagal įstatymą sudaromo teismo principas. Teismo sudėtis. Teisiamojo posėdžio pirmininkas, jo įgaliojimai. Teisiamojo posėdžio sekretorius.

Bylos parengimo nagrinėti pirmosios instancijos teisme esmė ir reikšmė. Bylos parengimo nagrinėti teisme procesinė tvarka. Bylos perdavimo ir nagrinėjimo teisiamaajame posėdyje pradžios terminai.

Bylos parengimo nagrinėti pirmosios instancijos teisme metu priimamos nutartys.

Bylos perdavimas nagrinėti teisiamaajame posėdyje. Teismo veiksmai teisiamaajam posėdžiui paruošti. Klausimai, išsprendžiami perduodant bylą nagrinėti teisme.

Bylos perdavimas pagal teisingumą. Bylos išskyrimo pagrindai. Bylos perdavimo prokurorui pagrindai. Bylos nagrinėjimo atidėjimo pagrindai.

Bylos nutraukimo pagrindai ir tvarka.

15 tema. Bendrosios nagrinėjimo pirmosios instancijos teisme nuostatos

Teisminio nagrinėjimo stadijos samprata, reikšmė ir uždaviniai. Teisminis nagrinėjimas baudžiamojo proceso stadijų sistemoje. Baudžiamojo proceso principų įgyvendinimas teisminio nagrinėjimo stadijoje.

Bendrujų teisminio nagrinėjimo nuostatų samprata ir reikšmė. Vadovavimas nagrinėjimui teisme. Teisiamojo posėdžio pirmininkas, jo įgaliojimai. Teisiamojo posėdžio sekretorius. Teisminio nagrinėjimo dalyvių teisių lygybė ir rungimosi principas nagrinėjant bylą teisme. Teismo sudėties nekeičiamumas. Atsarginis teisėjas. Tiesioginis ir žodinis nagrinėjimas teisme. Išimties iš šios taisyklės. Nepertraukiamas bylos nagrinėjimas. Išimties iš šios taisyklės.

Asmenys, dalyvaujantys bylą nagrinėjant pirmosios instancijos teisme. Kaltinamojo dalyvavimas nagrinėjant bylą teisme, jo teisės ir pareigos. Nepilnamečio kaltinamojo ir jo įstatyminių atstovų dalyvavimas nagrinėjant bylą teisme. Prokuroro, gynėjo, nukentėjusiojo, civilinio ieškovo, civilinio atsakovo ir jų atstovų, vertėjo, eksperto ir specialisto dalyvavimas teisiamaajame posėdyje, jų teisės ir pareigos. Teisminio nagrinėjimo dalyvių neatvykimo į teisiamaajį posėdį pasekmės.

Bylos nagrinėjimo teisme ribos. Kaltinimo pakeitimas teisme.

Nutartys, priimamos teisiamaajame posėdyje. Jų rūšys ir priėmimo tvarka. Bylos nagrinėjimo atidėjimas. Bylos išskyrimas, bylų sujungimas ar perdavimas prokurorui. Baudžiamosios bylos nutraukimas nuosprendžiu teisiamaajame posėdyje.

Teisiamojo posėdžio tvarka. Priemonės, taikomos teisiamojo posėdžio tvarkos pažeidėjams. Techninių priemonių naudojimo teisiamaajame posėdyje tvarka. Teisiamojo posėdžio fiksavimas. Teisiamojo posėdžio protokolas, jo forma ir turinys. Pastabos dėl teisiamojo posėdžio protokolo ir jų išnagrinėjimas teisme.

16 tema. Bylos nagrinėjimas teisme

Teisminio nagrinėjimo procedūra. Teisminio nagrinėjimo struktūra.

Parengiamoji teisiamojo posėdžio dalis, jos reikšmė. Teisiamojo posėdžio pradžia. Procedūriniai veiksmai, jų atlikimo tvarka. Klausimai, sprendžiami šioje teisiamojo posėdžio dalyje.

Įrodymų tyrimas. Samprata ir reikšmė. Įrodymų tyrimo pradžia. Įrodymų tyrimo tvarkos nustatymas. Teismo teisė atlikti bet kokį proceso veiksmą. Prokuroro teisė pateikti papildomus įrodymus. Kaltinamojo apklausa. Liudytojo ir nukentėjusiojo apklausa. Nepilnamečio liudytojo apklausos ypatumai. Proceso dalyvių pirmiau duotų parodymų perskaitymas. Liudytojo ir nukentėjusiojo, kuriems taikomas anonimiškumas, apklausos ypatumai. Specialisto dalyvavimas nagrinėjant bylą teisme ir specialisto apklausa. Ekspertizės skyrimas ir darymas teisme. Eksperto dalyvavimas teisme. Daiktinių įrodymų apžiūra. Dokumentų perskaitymas ir apžiūra. Sutrumpintas įrodymų tyrimas. Įrodymų paskelbimas sutrumpinto jų tyrimo atveju. Įrodymų tyrimo teisme pabaiga.

Baigiamosios kalbos. Jų samprata ir reikšmė. Baigiamųjų kalbų turinys ir tvarka. Nagrinėjimo teisme dalyviai, sakantys baigiamąsias kalbas. Prokuroro, nukentėjusiojo arba jo atstovo, civilinio ieškovo, civilinio atsakovo arba jų atstovų, gynėjo arba gynėjo neturinčio

kaltinamojo kalbos, jų procesinė ir psichologinė reikšmė. Teisminių ginčų dalyvių atsikirtimai ir pastabos.

Kaltinamojo paskutinis žodis.

Įrodymų tyrimo atnaujinimas.

Teismo išėjimas į pasitarimo kambarį priimti nuosprendžio.

17 tema. Teismo nuosprendis

Nuosprendžio, kaip teisingumo akto, samprata ir reikšmė. Nuosprendžio teisėtumas, pagrįstumas ir motyvavimas, teisingumas.

Nuosprendžių rūšys. Apkaltinamojo nuosprendžio priėmimo pagrindai. Nuosprendžio, kuriuo nutraukiama baudžiamoji byla, priėmimo pagrindai. Išteisinamojo nuosprendžio priėmimo pagrindai. Klausimai, teismo išsprendžiami nuosprendyje. Civilinio ieškinio išsprendimas priimant nuosprendį.

Nuosprendžio priėmimo tvarka apylinkės teisme. Nuosprendžio priėmimo tvarka apygardos teisme. Teisėjų pasitarimo slaptumas. Teisėjų pasitarimo ir balsavimo tvarka. Atskiroji nuomonė. Įrodymai, kuriais pagrindžiamas nuosprendis. Nuosprendžio surašymas. Nuosprendžio turinys ir forma: įžanginė, aprašomoji, rezoliucinė dalys. Nuosprendžio ir kaltinamojo akto santykis.

Nuosprendžio paskelbimas. Paleidimo iš suėmimo teismo posėdžių salėje pagrindai. Nuosprendžio nuorašo įteikimas išteisintajam ar nuteistajam.

18 tema. Bylų procesas apeliacinės instancijos teisme

Bylų proceso apeliacinės instancijos teisme samprata, reikšmė ir uždaviniai. Bylų proceso apeliacinės instancijos teisme struktūra: nuosprendžio ar nutarties apskundimas ir bylų apeliacinis nagrinėjimas (apeliacinis procesas). Teismai, nagrinėjantys bylas apeliacine tvarka.

Nuosprendžio apskundimas. Teisė apskūsti teismo nuosprendį apeliacine tvarka. Nuosprendžio apskundimo tvarka ir terminai. Apeliacinio skundo padavimo pasekmės. Apeliacinio skundo turinys. Apeliacinio skundo atšaukimas. Pranešimai apie paduotus apeliacinius skundus. Pirmosios instancijos teismo nutarčių apskundimo tvarka.

Apeliacinis procesas. Bylų apeliacinio nagrinėjimo bendrosios nuostatos. Nuteistojo ar išteisintojo padėties pabloginimo sąlygos. Bylos nagrinėjimo apeliacinės instancijos teismo posėdyje terminai. Asmenys, dalyvaujantys nagrinėjant bylą šiame posėdyje.

Bylos parengimas nagrinėti teismo posėdyje. Apeliacinės instancijos teismo posėdžio tvarka. Skundų dėl pirmosios instancijos teismo nutarčių nagrinėjimo tvarka.

Apeliacinės instancijos teismo sprendimų, priimtų išnagrinėjus bylą, rūšys.

Nuosprendžio panaikinimo ir bylos nutraukimo pagrindai.

Nuosprendžio pakeitimo pagrindai.

Nuosprendžio panaikinimo ir naujo nuosprendžio priėmimo pagrindai. Esminiai baudžiamąjo proceso įstatymo pažeidimai kaip pagrindas nuosprendžiui panaikinti.

Nuosprendžio priėmimas kelių skirtingų apeliacinio teismo sprendimų atveju.

Apeliacinės instancijos teismo nutarties ar nuosprendžio turinys. Apeliacinės instancijos teismo nuosprendžio ar nutarties perdavimas vykdyti. Apeliacinės instancijos teismo nuosprendžio ar nutarties išsiuntimas Lietuvos Respublikos Generalinei prokuratūrai.

19 tema. Nuosprendžio ir nutarties vykdymas

Nuosprendžio ir nutarties vykdymo stadijos esmė ir reikšmė.

Teismo nuosprendžio ir nutarties įsiteisėjimas. Pirmosios instancijos teismo nutarties įsiteisėjimas ir jos vykdymas. Įsiteisėjusio nuosprendžio ir nutarties privalomumas. Nevykdytinas nuosprendis. Nuosprendžio vykdymo atidėjimas. Bausmės vykdymo atidėjimas. Nedelstinas paskelbto nuosprendžio vykdymas. Kelių neįvykdytų nuosprendžių vykdymas. Teismo nutarties įsiteisėjimas ir jos vykdymas.

Nuosprendžio pateikimas vykdyti. Dokumentai, siunčiami nuosprendį vykdančiai įstaigai. Priemonės pasirūpinti nuteistojo vaikais bei nuteistojo asmens turtu.

Nuosprendžio vykdymo bendroji tvarka. Nuosprendžio vykdymo tvarka priklausomai nuo baudmės rūšies. Abejonių ir neaiškumų, kylančių vykdant nuosprendį, sprendimas. Su nuosprendžio vykdymu susijusių klausimų išsprendimas. Teistumo laiko sutrumpinimo arba teistumo panaikinimo tvarka. Su nuosprendžio vykdymu susijusių nutarčių apskundimas ir skundų nagrinėjimo tvarka.

Užsienio valstybių teismų nuosprendžių, Tarptautinio baudžiamojo teismo sprendimų bei Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingos institucijos paskirtos piniginių sankcijų vykdymas.

20 tema. Bylų procesas kasacinės instancijos teisme

Bylų proceso kasacinės instancijos teisme samprata, uždaviniai ir reikšmė. Bylų proceso kasacinės instancijos teisme struktūra: įsiteisėjusio nuosprendžio ar nutarties apskundimas ir kasacinės bylos nagrinėjimas. Kasacinio proceso skirtumas nuo apeliacinio proceso. Teismai, nagrinėjantys bylas kasacine tvarka.

Teisė apskusti įsiteisėjusį teismo nuosprendį ar nutartį kasacine tvarka. Kasacinis skundas, jo turinys. Apskundimo ir bylos nagrinėjimo kasacine tvarka pagrindai. Kasacinio apskundimo terminai ir tvarka.

Atrankos kolegija. Sprendimai dėl gauto kasacinio skundo.

Kasacinės bylos parengimas nagrinėti teismo posėdyje. Teismo nuosprendžio ir nutarties vykdymo sustabdymas.

Kasacinės bylos nagrinėjimas rašytinio proceso tvarka. Atvejai, kai byla nagrinėjama žodinio proceso tvarka.

Kasacinės bylos nagrinėjimas. Asmenys, dalyvaujantys teisiama jame posėdyje nagrinėjant kasacinę bylą. Teismo įgaliojimų nagrinėjant kasacinę bylą ribos. Kasacinės bylos nagrinėjimo tvarka. Bylos perdavimo nagrinėti išplėstinei septynių teisėjų kolegijai arba Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus plenarinei sesijai pagrindai. Bylos nagrinėjimas išplėstinės septynių teisėjų kolegijos posėdyje ir plenarinėje sesijoje. Kasacinės bylos nagrinėjimo atidėjimas.

Išnagrinėjusio kasacinę bylą teismo nutartys. Pagrindai nuosprendžiui ar nutarčiai panaikinti ar pakeisti kasacinės instancijos teisme. Kasacinės instancijos teismo nutarties turinys.

Kasacinės instancijos teismo nutarčių nuorašų išsiuntimas.

Bylos nagrinėjimas, kai panaikinamas pirmos ar apeliacinės instancijos teismo sprendimai.

21 tema. Supaprastintas procesas.

Supaprastinto proceso samprata, reikšmė, paskirtis. Supaprastinto proceso santykis su baudžiamojo proceso principais. Supaprastinto proceso požymiai. Supaprastinto proceso formos.

Teismo baudžiamojo įsakymo priėmimo procesas. Samprata, tikslai ir reikšmė. Teismo baudžiamojo įsakymo priėmimo proceso sąlygos ir pagrindai. Prokuroro pareiškimo turinys. Teisėjo sprendimai. Teismo baudžiamojo įsakymo forma ir turinys. Kaltinamojo teisės į teisminį nagrinėjimą įgyvendinimas. Bylos perdavimas nagrinėti ir nagrinėjimas teisme kaltinamojo ar teisėjo iniciatyva. Proceso nutraukimas.

Pagreitintas procesas. Samprata, tikslai ir reikšmė. Pagreitinto proceso teisiniai pagrindai. Prokuroro veiksmai vykdant pagreitintą procesą. Prokuroro pareiškimo turinys. Teisėjo veiksmai ir sprendimai. Gynėjo dalyvavimas pagreitintame procese. Bylos nagrinėjimo teisme tvarka.

22 tema. Privataus kaltinimo bylų procesas

Privataus kaltinimo bylų proceso esmė ir paskirtis. Baudžiamojo proceso principų realizavimas privataus kaltinimo bylų procese. Privataus kaltinimo bylų santykis su viešojo kaltinimo bylomis. Perėjimas iš privataus kaltinimo į valstybinį kaltinimą ir atvirkščiai, tvarka.

Privataus kaltinimo samprata. Asmenys, turintys teisę paduoti skundą ir palaikyti kaltinimą teisme. Privataus kaltintojo teisinis statusas.

Priešpriešinio skundo nagrinėjimas. Prisijungimas prie privataus kaltinimo. Skundo ar pareiškimo dėl privataus kaltinimo turinys. Taikinamasis procesas. Teismo veiksmai iki teisiamojo posėdžio. Privataus kaltinimo bylos nagrinėjimas teisme. Kaltinimo atsisakymas.

23 tema. Baudžiamojo proceso ypatumai tiriant ir nagrinėjant kitas atskirų kategorijų bylas

Bylų dėl juridinių asmenų padarytų nusikalstamų veikų proceso esmė. Bylų dėl juridinių asmenų padarytų nusikalstamų veikų proceso teisiniai pagrindai ir tvarka. Trauktino baudžiamojon atsakomybėn juridinio asmens atstovo samprata ir teisinė padėtis. Laikinių procesinės prievartos priemonių taikymas juridiniams asmenims. Nuosprendžio priėmimas ir vykdymas.

Priverčiamųjų medicinos priemonių taikymo proceso esmė. Priverčiamųjų medicinos priemonių taikymo teisiniai pagrindai.

Priverčiamųjų medicinos priemonių taikymo proceso pradėjimas. Įrodinėtinos aplinkybės. Ikitėisminio tyrimo tvarka ir pabaigimas. Nutarimas perduoti bylą teismui.

Teisėjo veiksmai teisiamajam posėdžiui parengti, nagrinėjimo teisme tvarka ir ribos. Bylos išsprendimas teisme. Teismo nutarčių rūšys. Teismo nutarčių apskundimas.

Priverčiamosios medicinos priemonės taikymo pratęsimas, pakeitimas ar panaikinimas. Procesas atnaujinimas asmeniui, kuriam taikyta priverčiamoji medicinos priemonė.

Bylų proceso kaltinamajam nedalyvaujant esmė ir uždaviniai. Baudžiamojo proceso principų realizavimas nagrinėjant bylą be kaltinamojo.

Bylų proceso kaltinamajam nedalyvaujant pagrindai. Kaltinamojo teisės į gynybą užtikrinimas. Bylos nagrinėjimo kaltinamajam nedalyvaujant tvarka, ypatumai ir nuosprendžio apskundimas.

24 tema. Baudžiamųjų bylų atnaujinimas

Baudžiamųjų bylų atnaujinimo instituto samprata ir uždaviniai. Baudžiamųjų bylų atnaujinimo formos.

Baudžiamųjų bylų atnaujinimas dėl naujai paaiškėjusių aplinkybių. Naujai paaiškėjusių aplinkybių samprata. Baudžiamųjų bylų atnaujinimo dėl naujai paaiškėjusių aplinkybių terminai. Proceso dėl naujai paaiškėjusių aplinkybių pradžia. Prokuroro veiksmai ir sprendimai baigus tirti naujai paaiškėjusias aplinkybes. Baudžiamųjų bylų atnaujinimo dėl naujai paaiškėjusių aplinkybių tvarka. Teismo nutartys dėl prokuroro išvados baudžiamajai bylai atnaujinti.

Baudžiamosios bylos atnaujinimo dėl aiškiai netinkamo baudžiamojo įstatymo pritaikymo pagrindai ir tvarka. Atnaujintos baudžiamosios bylos nagrinėjimas ir priimamos nutartys.

Baudžiamosios bylos atnaujinimo dėl Jungtinių tautų žmogaus teisių komiteto arba Europos žmogaus teisių teismo sprendimo pagrindai ir tvarka. Atnaujintos baudžiamosios bylos nagrinėjimas ir priimamos nutartys.

Rekomenduojama pagrindinė literatūra

Norminiai aktai

1. **Lietuvos** Respublikos Konstitucija. *Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios tarybos ir vyriausybės žinios*. 1992. Nr. 31.
2. **Lietuvos** Respublikos Baudžiamojo proceso kodeksas. *Valstybės žinios*. 2002. Nr. 37.
3. **Lietuvos** Respublikos baudžiamasis kodeksas. *Valstybės žinios*. 2000. Nr. 89 – 2741.
4. **Lietuvos** Respublikos baudžiamojo kodekso, patvirtinto 2000 m. rugsėjo 26 d. įstatymu Nr. VIII-1968, baudžiamojo proceso kodekso, patvirtinto 2002 m. kovo 14 d. įstatymu Nr. XI-785, ir bausmių vykdymo kodekso, patvirtinto 2002 m. birželio 27 d. įstatymu Nr. IX-994, įsigaliojimo ir įgyvendinimo tvarkos įstatymas. *Valstybės žinios*. 2002. Nr. 112-4970.
5. **Lietuvos** Respublikos teismų įstatymo pakeitimo įstatymas. *Valstybės žinios*. 2002. Nr. 17-649.
6. **Lietuvos** Respublikos įstatymas dėl „Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos, jos ketvirtojo, septintojo ir vienuoliktojo protokolų ratifikavimo“. *Valstybės žinios*. 1995. Nr. 37 – 913.
7. **Teisinės** sistemos reformos metmenys (nauja redakcija). *Valstybės žinios*. 1998. Nr. 61.
8. **Žmogaus** teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencija, iš dalies pakeista protokolu Nr. 11, su papildomais protokolais Nr. 1, 4, 6 ir 7 (1950 11 04). *Valstybės žinios*. 2000. Nr. 96 – 3016.

Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo aktai

1. Konstitucinio Teismo 1994 m. lapkričio 18 d. nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Baudžiamojo proceso kodekso 58 straipsnio antros dalies 3 punkto atitikimo Lietuvos Respublikos Konstitucijai“. *Valstybės žinios*. 1994. Nr. 91-1789.
2. Konstitucinio Teismo 1995 m. sausio 24 d. išvada „Dėl Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 4, 5, 9, 14 straipsnių ir jos Ketvirtojo protokolo 2 straipsnio atitikimo Lietuvos Respublikos Konstitucijai“. *Valstybės žinios*. 1995. Nr. 9-199.
3. Konstitucinio Teismo 1996 m. liepos 10 d. nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymo 8 straipsnio pirmosios dalies 1 punkto atitikimo Lietuvos Respublikos Konstitucijai“. *Valstybės žinios*. 1996. Nr. 67-1628.
4. Konstitucinio Teismo 1997 m. spalio 1 d. nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 195 straipsnio penktosios dalies ir 242 straipsnio atitikimo Lietuvos Respublikos Konstitucijai“. *Valstybės žinios*. 1997. Nr. 91-2289.
5. Konstitucinio Teismo 2000 m. gegužės 8 d. nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos operatyvinės veiklos įstatymo 2 straipsnio 12 dalies, 7 straipsnio 2 dalies 3 punkto, 11 straipsnio 1 dalies ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 198-1 straipsnio 1 bei 2 dalies atitikimo Lietuvos Respublikos Konstitucijai“. *Valstybės žinios*, 2000, Nr. 80-2423.
6. Konstitucinio Teismo 2000 m. birželio 30 d. nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos žalos, padarytos neteisėtais kvotos, tardymo, prokuratūros ir teismo veiksmais, atlyginimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies ir 4 straipsnio 1 dalies 1 punkto atitikimo Lietuvos Respublikos Konstitucijai“. *Valstybės žinios*. 2000. Nr. 54-1588.
7. Konstitucinio Teismo 1999 m. vasario 5 d. nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 255 straipsnio 4 ir 5 dalių, 256 straipsnio 4 dalies, 260 straipsnio 4

dalies, 280 straipsnio 1, 2 ir 6 dalių atitikimo Lietuvos Respublikos Konstitucijai“. *Valstybės žinios*. 1999. Nr.15-402.

8. Konstitucinio Teismo 2000 m. rugsėjo 19 d. nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 118¹, 156¹ straipsnių, 267 straipsnio 5 punkto ir 317¹ straipsnio atitikimo Lietuvos Respublikos Konstitucijai“. *Valstybės žinios*. 2000. Nr. 80-2423.

9. Konstitucinio Teismo 2001 m. vasario 12 d. nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymo 26 straipsnio 3 ir 4 dalių atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“. *Valstybės žinios*. 2001. Nr.14-445.

10. Konstitucinio Teismo 2002 m. spalio 23 d. nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo 8 straipsnio ir 14 straipsnio 3 dalies atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai. *Valstybės žinios*, 2002, Nr. 104-4675.

11. Konstitucinio Teismo 2002 m. rugsėjo 19 d. nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos telekomunikacijų įstatymo (2000 m. liepos 11 d. redakcija) 27 straipsnio 2 dalies, Lietuvos Respublikos telekomunikacijų įstatymo 27 straipsnio pakeitimo įstatymo 2 straipsnio 1 dalies, Lietuvos Respublikos telekomunikacijų įstatymo (2002 m. liepos 5 d. redakcija) 57 straipsnio 4 dalies, Lietuvos Respublikos operatyvinės veiklos įstatymo (1997 m. gegužės 22 d. redakcija) 7 straipsnio 3 dalies 4 punkto, Lietuvos Respublikos operatyvinės veiklos įstatymo (2002 m. birželio 20 d. redakcija) 7 straipsnio 3 dalies 6 punkto, Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 48 straipsnio 1 dalies (1961 m. birželio 26 d. Redakcija) ir 75 straipsnio 1 dalies (1975 m. sausio 29 d. redakcija) atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“. *Valstybės žinios*, 2002, Nr. 93-4000.

12. Konstitucinio Teismo 2004 m. gruodžio 29 d. nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos organizuoto nusikalstamumo užkardymo įstatymo 3 straipsnio (2001 m. birželio 26 d. redakcija), 4 straipsnio (2001 m. birželio 26 d., 2003 m. balandžio 3 d. redakcijos), 6 straipsnio (2001 m. birželio 26 d. redakcija), 3 dalies ir 8 straipsnio (2001 m. birželio 26 d. redakcija) 1 dalies atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“. *Valstybės žinios*, 2005, Nr. 1-7.

13. Konstitucinio Teismo 2006 m. sausio 16 d. nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 131 straipsnio 4 dalies (2001 m. rugsėjo 11 d. redakcija), 234 straipsnio 5 dalies (2003 m. balandžio 10 d., 2003 m. rugsėjo 16 d. redakcijos), 244 straipsnio 2 dalies (2003 balandžio 10 d., 2003 m. rugsėjo 16 d. redakcijos), 407 straipsnio (2003 m. birželio 19 d. redakcija), 408 straipsnio 1 dalies (2002 m. kovo 14 d. redakcija), 412 straipsnio 2 ir 3 dalių (2002 m. kovo 14 d. redakcija), 413 straipsnio 5 dalies (2002 m. kovo 14 d. redakcija) 414 straipsnio 2 dalies (2002 m. kovo 14 d. redakcija) atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir dėl pareiškėjo – Šiaulių rajono apylinkės teismo prašymų ištirti, ar Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 410 straipsnis (2002 m. kovo 14 d. redakcija) neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai“. *Valstybės žinios*. 2006. Nr.7-254.

14. Konstitucinio Teismo 2006 m. kovo 28 d. nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymo 62 straipsnio 1 dalies 2 punkto, 69 straipsnio 4 dalies (1996 m. liepos 11 d. redakcija), Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 11 straipsnio 3 dalies (2002 m. sausio 24 d. redakcija), 96 straipsnio 2 dalies (2002 m. sausio 24 d. redakcija) atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai. *Valstybės žinios*, 2006. Nr. 36-1292.

15. Konstitucinio Teismo 2006 m. gegužės 9 d. nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 56 straipsnio 2 dalies (2002 m. sausio 24 d. redakcija), 3 dalies (2003 m. sausio 21 d. redakcija), 4, 5, 6 dalių (2002 m. sausio 24 d. redakcija), 57 straipsnio 3 dalies (2003 m. sausio 28 d. redakcija), 63 straipsnio 4 dalies (2002 m. sausio 24 d. redakcija), 70 straipsnio 2, 3 dalių (2002 m. sausio 24 d. redakcija), 71 straipsnio 2, 3 dalių (2002 m. sausio 24 d. redakcija), 72 straipsnio 2, 3 dalių (2002 m. sausio 24 d. redakcija), 73 straipsnio 2 dalies (2002 m. sausio 24 d. redakcija), 74 straipsnio 1 dalies (2002 m. sausio 24 d. redakcija), 75 straipsnio 1 dalies (2002 m. sausio 24 d. redakcija), 76 straipsnio 2 dalies (2003 m. sausio 21 d. redakcija), 77 straipsnio 3 dalies (2002 m. sausio 24 d. redakcija), 78 straipsnio 2 dalies (2003 m. sausio 21 d. redakcija), 79 straipsnio 2 dalies (2002 m. sausio 24 d. redakcija), 81 straipsnio 3, 7 dalių (2002 m. sausio 24 d. redakcija), 90 straipsnio 3, 7 dalių (2002 m. sausio 24 d. redakcija), 119 straipsnio 2, 5 dalių (2002 m. sausio 24 d.

redakcija), 120 straipsnio 3, 4 punktų (2002 m. sausio 24 d. redakcija), 128 straipsnio 2 dalies (2002 m. sausio 24 d. redakcija), Lietuvos Respublikos įstatymo „Lietuvos Aukščiausiojo Teismo statutas“ 11 straipsnio 3 dalies 13 punkto (1996 m. liepos 4 d. redakcija), 17 straipsnio 1, 3 dalių (1995 m. balandžio 18 d. redakcija), 4 dalies (1996 m. liepos 4 d. redakcija), 18 straipsnio 3 dalies (1995 m. balandžio 18 d. redakcija) ir Lietuvos Respublikos Prezidento 2003 m. vasario 10 d. dekreto Nr. 2048 „Dėl apygardos teismo teisėjo atleidimo“ 1 straipsnio atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“. *Valstybės žinios*. 2006. Nr. 51-1894.

16. Konstitucinio Teismo 2006 m. birželio 15 d. nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 148 straipsnio (2004 m. liepos 5 d. redakcija) 2 dalies, 168 straipsnio (2000 m. rugsėjo 26 d. redakcija) 3 dalies, 182 straipsnio (2004 m. liepos 5 d. redakcija) 4 dalies, 183 straipsnio (2000 m. rugsėjo 26 d. redakcija) 5 dalies, 186 straipsnio (2003 m. balandžio 10 d. redakcija) 4 dalies, 187 straipsnio (2003 m. balandžio 10 d. redakcija) 4 dalies atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“. *Valstybės žinios*. 2006. Nr. 68-2514.

17. Konstitucinio Teismo 2006 m. rugpjūčio 19 d. nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos žalos, padarytos neteisėtais kvotos, tardymo, prokuratūros ir teismo veiksmais, atlyginimo įstatymo 3 straipsnio (2001 m. kovo 13 d. redakcija) 3 dalies ir 7 straipsnio (2001 m. kovo 13 d. redakcija) 7 dalies atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“. *Valstybės žinios*. 2006. Nr. 90-3529.

18. Konstitucinio Teismo nutarimas 2006 m. rugsėjo 21 d. „Dėl Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 85 straipsnio 3 dalies (2000 m. rugsėjo 19 d. redakcija), 139 straipsnio 2, 3 dalių (2000 m. rugsėjo 19 d. red.), Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 306 straipsnio (2004 m. liepos 8 d. red.), 308 straipsnio (2006 m. birželio 1 d. red.) 2 dalies (2002 m. kovo 14 d. red.), 324 straipsnio 12, 13 dalių (2002 m. kovo 14 d. red.), 377 straipsnio (2004 m. liepos 8 d. red.) 9 dalies (2002 m. kovo 14 d. red.), 448 straipsnio 7 dalies (2002 m. kovo 14 d. red.), 454 straipsnio 5, 6 dalių (2002 m. kovo 14 d. red.), 460 straipsnio 4, 5 dalių (2002 m. kovo 14 d. red.), Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 268 straipsnio 3 dalies (2002 m. vasario 28 d. red.), 285 straipsnio 2, 5 dalių (2002 m. vasario 28 d. red.), 286 straipsnio 1 dalies (2002 m. vasario 28 d. red.), 288 straipsnio 4 dalies (2002 m. vasario 28 d. red.), 289 straipsnio 2 dalies (2002 m. vasario 28 d. red.), 303 straipsnio 2 dalies (2002 m. vasario 28 d. red.), 320 straipsnio 2 dalies (2002 m. vasario 28 d. red.), 325 straipsnio 2, 3 dalių (2002 m. vasario 28 d. red.), 358 straipsnio 2, 3 dalių (2002 m. vasario 28 d. red.) atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai, taip pat dėl pareiškėjo - Seimo narių grupės prašymo ištirti, ar Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 119 straipsnio 2 dalies 1 punktas (2002 m. sausio 24 d. redakcija), 119 straipsnio 5 dalis (2002 m. sausio 24 d. redakcija), 120 straipsnio (2003 m. sausio 21 d. redakcija) 1 punktas (2002 m. sausio 24 d. redakcija), Lietuvos Respublikos Prezidento 2003 m. vasario 19 d. dekretas Nr. 2067 "Dėl apygardos teismo teisėjo įgaliojimų pratęsimo", Lietuvos Respublikos Prezidento 2003 m. birželio 18 d. dekretas Nr. 128 "Dėl apygardų teismų skyrių pirmininkų skyrimo" ta apimtimi, kuria nustatyta, kad Vilniaus apygardos teismo teisėjas Konstantas Ramelis skiriamas šio teismo civilinių bylų skyriaus pirmininku, neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai“. *Valstybės žinios*. 2006, Nr. 102-3957.

19. Konstitucinio Teismo 2008 m. sausio 24 d. nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 425 straipsnio 2 dalies (2002 m. kovo 14 d. redakcija) atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“. *Valstybės žinios*. 2008. Nr. 11-388.

20. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2009 m. birželio 8 d. nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 20 straipsnio 1, 2, 3 dalių (2000 m. rugsėjo 26 d. redakcija), 20 straipsnio 5 dalies (2004 m. liepos 5 d. redakcija), 43 straipsnio 4 dalies (2000 m. rugsėjo 26 d. redakcija) atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“. *Valstybės žinios*, 2009, Nr. 69-2798.

Poįstatyminiai aktai

1. Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro įsakymas „Dėl ikiteisminio tyrimo terminų kontrolės tvarkos ir rekomendacijų patvirtinimo“. *Valstybės žinios*. 2003. Nr. 25.
2. Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2003 m. kovo 6 d. įsakymas „Dėl advokato paslaugų, jeigu procesas nutraukiamas ikiteisminio tyrimo metu, atlyginimo tvarkos patvirtinimo“. *Valstybės žinios*. 2003. Nr. 27-1104.
3. Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro įsakymas „Dėl rekomendacijų patvirtinimo“. *Valstybės žinios*, 2004, Nr.33- 1094.
4. Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro įsakymas „Dėl rekomendacijų patvirtinimo“. *Valstybės žinios*, 2004, Nr.145-5294.
5. Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2004 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. 1R-195/I-114 patvirtinta rekomendacija „Dėl Europos arešto orderio išdavimo ir asmens perėmimo pagal Europos arešto orderį taisyklių patvirtinimo“. *Valstybės žinios*, 2004, Nr. 134 – 4886.
6. Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2004 m. balandžio 30 d. įsakymas Nr. I-68 „Dėl Lietuvos prokurorų etikos kodekso ir prokurorų etikos komisijos veiklos nuostatų patvirtinimo“.
<http://litlex.ltu.lt/Litlex/LL.DLL?Tekstas=1?Id=73481&Zd=teis%EB%2B%E1%2Bg>.
7. Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. I-150/1R-444 patvirtintos „Turto arba įrodymų arešto akto liudijimo parengimo ir procesinių dokumentų dėl daiktų, dokumentų ar kito turto laikinos apsaugos siuntimo Europos Sąjungos valstybių narių teisminėms institucijoms taisyklės“. *Valstybės žinios*, 2007. Nr. 114-4674.
8. Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro įsakymas „Dėl generalinio prokuroro 2003 m. balandžio 18 d. įsakymo Nr. I-58 „Dėl Ikiteisminio tyrimo pradžios registravimo tvarkos ir rekomendacijų patvirtinimo" pakeitimo“. *Valstybės žinios*, 2008. Nr. 69-2645.
9. Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2008 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. I-8 patvirtintos Rekomendacijos dėl liudytojo apklausos Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 80 straipsnio 1 punkte ir 82 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka. *Valstybės žinios*, 2008. Nr. 6-234.
10. Kalėjų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktoriaus ir Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2008 m. rugsėjo 18 d. įsakymu Nr. 5-V-532/V-237/I-123 patvirtinti Apsaugos nuo nusikalstamo poveikio nuostatai. *Valstybės žinios*. 2008. Nr.110-4218.
11. Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro įsakymas „Dėl generalinio prokuroro 2003 m. spalio 7 d. įsakymo Nr. I-108 "Dėl Lietuvos Respublikos prokuratūros ir prokurorų kompetencijos nuostatų patvirtinimo" pakeitimo. *Valstybės žinios*. 2009. Nr.3-82.
12. Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro įsakymas „Dėl Rekomendacijų dėl transporto priemonių, kurios įtariama yra pagrobtos, paėmimo, saugojimo, tikrinimo ir grąžinimo atliekant ikiteisminį tyrimą patvirtinimo“. *Valstybės žinios*. 2009. Nr.64-2589.

Apibendrinta teismų praktika

1. Asmens teisė žinoti, kuo jis yra kaltinamas. Kaltinimo pakeitimas teisme ir asmens teisė į gynybą pakeitus kaltinimą. Europos žmogaus teisių teismo sprendimų santraukos. *Teismų praktika*. 2005. Nr. 24, p. 258 -277.
2. Baudžiamojo proceso kodekso normų, reglamentuojančių įrodinėjimą, taikymo teismų praktikoje apžvalga. *Teismų praktika*. 2007. Nr. 27.
http://www.lat.lt/4_tpbiuleteniai/senos/nutartis.aspx?id=32350

3. Kaltinamojo (įtariamojo) teisė teikti prašymus kviešti ir apklausti liudytojus bei šios teisės užtikrinimas. Europos žmogaus teisių teismo sprendimų santraukos. *Teismų praktika*. 2007. Nr. 26. http://www.lat.lt/4_tpbiuleteniai/senos/nutartis.aspx?id=32306
4. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2003 m. birželio 20 d. nutarimas „Dėl teismų praktikos taikant Baudžiamojo proceso kodekso normas, reglamentuojančias nuosprendžio surašymą“. *Teismų praktika*. 2003. Nr. 19.
5. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2005 m. birželio 23 d. nutarimas Nr. 53. „Dėl teismų praktikos taikant baudžiamojo proceso kodekso normas, reglamentuojančias bylų procesą apeliacinės instancijos teisme“. *Teismų praktika*. 2005. Nr. 23, p. 348-357.
6. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2005 m. birželio 23 d. nutarimu Nr. 53 patvirtinta apibendrinimo apžvalga. „Dėl teismų praktikos taikant baudžiamojo proceso kodekso normas, reglamentuojančias bylų procesą apeliacinės instancijos teisme“. *Teismų praktika*. 2005. Nr. 23, p. 357-374.
7. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo senato 2003 m. gruodžio 29 d. nutarimas Nr. 42 „Dėl teismų praktikos taikant Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis ir Baudžiamojo bei Baudžiamojo proceso kodeksų normas, nustatančias asmenų išdavimą užsienio valstybei arba perdavimą Tarptautiniam baudžiamajam teismui“. *Teismų praktika*. 2003. Nr. 20.
8. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo senato 2004 m. gruodžio 30 d. nutarimas Nr. 50 „Dėl teismų praktikos skiriant suėmimą ir namų areštą arba pratęsiant suėmimo terminą“. *Teismų praktika*. 2004. Nr. 22.
9. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjų Senato nutarimas Nr. 48. „Dėl teismų praktikos taikant baudžiamojo proceso kodekso normas, reglamentuojančias bylų supaprastintą procesą“. *Teismų praktika*. 2004. Nr. 22, p. 221-230.
10. Liudytojų (nukentėjusiųjų), kuriems taikomas anonimiškumas, įslaptinimo pagrįstumas ir jų duotų parodymų naudojimas apkaltinamojo nuosprendžio išvadoms pagrįsti. Europos žmogaus teisių teismo sprendimų santraukos. *Teismų praktika*. 2007. Nr. 27. http://www.lat.lt/4_tpbiuleteniai/senos/nutartis.aspx?id=32347
11. Teisės normų, reguliuojančių nusikalstama veika padarytos žalos atlyginimą, taikymo baudžiamosiose bylose apžvalga. *Teismų praktika*. 2008. Nr. 29. http://www.lat.lt/4_tpbiuleteniai/senos/nutartis.aspx?id=34068
12. Teisiamajame posėdyje neapklaustų liudytojų (nukentėjusiųjų) parodymų naudojimas apkaltinamojo nuosprendžio išvadoms pagrįsti. Europos žmogaus teisių teismo sprendimų santraukos. *Teismų praktika*. 2007. Nr. 25. http://www.lat.lt/4_tpbiuleteniai/senos/nutartis.aspx?id=31227
13. Teisiamajame posėdyje neapklaustų liudytojų (nukentėjusiųjų) parodymų naudojimas apkaltinamojo nuosprendžio išvadoms pagrįsti (II). Europos žmogaus teisių teismo sprendimų santraukos. *Teismų praktika*. 2007. Nr. 26. http://www.lat.lt/4_tpbiuleteniai/senos/nutartis.aspx?id=32307
14. Teisiamajame posėdyje neapklaustų liudytojų (nukentėjusiųjų) parodymų naudojimas apkaltinamojo nuosprendžio išvadoms pagrįsti (III). Europos žmogaus teisių teismo sprendimų santraukos. *Teismų praktika*. 2007. Nr. 26. http://www.lat.lt/4_tpbiuleteniai/senos/nutartis.aspx?id=32305
15. Teisiamajame posėdyje neapklaustų liudytojų (nukentėjusiųjų) parodymų naudojimas apkaltinamojo nuosprendžio išvadoms pagrįsti (IV). Europos žmogaus teisių teismo sprendimų santraukos. *Teismų praktika*. 2007. Nr. 27. http://www.lat.lt/4_tpbiuleteniai/senos/nutartis.aspx?id=32346
16. Teismų praktikos taikant Baudžiamojo proceso kodekso normas, reglamentuojančias bylų supaprastintą procesą, apžvalga. *Teismų praktika*. 2004. Nr. 22, p. 231-265.
17. Žurnalistų šaltinių apsaugos reikalavimai baudžiamajame procese. Europos žmogaus teisių teismo sprendimų santraukos. *Teismų praktika*. 2008. Nr. 29. http://www.lat.lt/4_tpbiuleteniai/senos/nutartis.aspx?id=34060.

18. Baudžiamojo proceso kodekso normų, nustatančių bylos nagrinėjimo teisme ribas, taikymo teismų praktikoje apžvalga. *Teismų praktika*. 2009. Nr. 31. http://www.lat.lt/4_tpbiuletiniai/senos/nutartis.aspx?id=34793
19. Kai kurie nuosavybės teisių apribojimo baudžiamajame procese aspektai (II). *Teismų praktika*. 2009. Nr. 32. http://www.lat.lt/4_tpbiuletiniai/senos/nutartis.aspx?id=34772
20. Kai kurie nuosavybės teisių apribojimo baudžiamajame procese aspektai (III). *Teismų praktika*. 2009. Nr. 32. http://www.lat.lt/4_tpbiuletiniai/senos/nutartis.aspx?id=34773

Specialioji literatūra

1. Ancelis P., Ažubalytė R., Belevičius L., Gušauskienė M., Juodkaitė – Granskienė G., Jurgaitis R., Jurka R., Malevski H., Merkevičius R., Randakevičienė I., Zajančkauskienė J. *Sąžiningas baudžiamasis procesas: probleminiai aspektai*. Vilnius: Industrus. 2009.
2. Ažubalytė R., Zajančkauskienė J. *Baudžiamojo proceso teisė. Bendrosios dalies kurso pagrindinės tezės. Metodinė priemonė*. Vilnius: Mūsų Saulužė. 2006.
3. Goda G., Kazlauskas M., Kuconis P. *Baudžiamojo proceso teisė. Vadovėlis*. 2005. Vilnius.
4. Goda G., Kazlauskas M., Kuconis P., Rinkevičius J., Švedas G., Jasaitis G., Merkevičius R. *Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso komentaras*. Vilnius. 2003. T. I-II.
5. Jurka R., Ažubalytė R., Gušauskienė M., Panomariovas A. *Baudžiamojo proceso principai. Metodinė mokymo knyga*. Vilnius: Eugrimas. 2009. 247 p.
6. Jurka R., Randakevičienė I., Juzukonis S. *Baudžiamojo proceso dalyviai*. Vilnius: Industrus. 2009.
7. Jurka R., Melničenko S., Randakevičienė I. *Pagrindinės Europos Tarybos rekomendacijos baudžiamojo proceso srityje*. Vilnius: Eugrimas, 2006.
8. Kriščiukaitis A. *Baudžiamojo proceso paskaitos*. Kaunas, 1928.
9. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo biuletėnis. Teismų praktika.

Rekomenduojama papildoma literatūra

1. Ancelis P. *Baudžiamojo proceso ikiteisminis etapas*. Monografija. Vilnius, Saulelė, 2007.
2. Ashworth A. *The criminal process: An evaluative study*. Oxford. 1994.
3. Ažubalytė R. *Diskrecinis baudžiamasis persekiojimas: teoriniai pagrindai, taikymo problemos ir perspektyvos Lietuvoje: daktaro disertacija, socialiniai mokslai, teisė (01 S)*. - Vilnius: LTU, 2002.
4. *Basic criminal procedure*. Stephen A. Saltzburg, Daniel J. Capra, Angela J. Davis. - 3rd ed. - St. Paul (Minnesota): West Group: Thomson, 2003.
5. *Baudžiamojo proceso įstatymas su komentarais (neoficialus leidimas)*. Redagavo M.Kavolis. Kaunas. 1933.
6. Beliackinas S. *Baudžiamųjų bylų gynimas*. Kaunas. 1930.
7. Berger V. *Europos žmogaus teisių teismo jurisprudencija*. Dalloz. 1996. Vertimas į lietuvių kalbą. 1997. Pradai.
8. *Europos žmogaus teisių komisijos ir Europos žmogaus teisių teismo sprendimai bylose prieš Lietuvos Respubliką*. 1997 01 01- 2001 01 01. Vilnius. 2001.
9. *Europos žmogaus teisių komisijos ir Europos žmogaus teisių teismo sprendimai bylose prieš Lietuvos Respubliką*. 2001 01 01 – 2002 01 01. Vilnius. 2002.
10. *Europos žmogaus teisių teismo sprendimai*. II dalis. Europos Tarybos informacijos biuras. Vilnius. 2001.

11. Goda G. *Kardomasis kalinimas ir žmogaus teisių apsauga (Lyginamoji teisinė analizė)*. Daktaro disertacija. Vilnius. 1995.
12. Goda G. *Užsienio šalių baudžiamojo proceso pagrindai*. V., 1997.
13. Goda G., Kazlauskas M. ir kt. *Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso komentaras*. Oficialus tekstas su pakeitimais ir papildymais iki 2001 m. kovo 12 d. Pirmas leidimas. Vilnius. 2001.
14. Jočienė D. *Europos žmogaus teisių konvencijos taikymas*. V., 2001.
15. Joutsen M., Lahti R., Pölönen P. *Criminal Justice systems in Europe and North America*. Helsinki. 2001.
16. Jurgaitis R. *Supaprastinta baudžiamoji procesinė forma: daktaro disertacija, socialiniai mokslai, teisė*. Vilnius, 2004.
17. Jurka R. *Liudytojas ir jo procesiniai interesai baudžiamajame procese*. Monografija. Vilnius: VĮ Registrų centras, 2009.
18. Juzukonis S. *Nukentėjusiojo teisių apsauga baudžiamajame procese*. Daktaro disertacija. Socialiniai mokslai, teisė (01 S). Vilnius. 2002.
19. Kanapeckaitė J. *Baudžiamasis procesas dėl nusikalstamų veikų, kuriomis įtariami (kaltinami) asmenys su fiziniais ar psichikos trūkumais (sutrikimais): daktaro disertacija, socialiniai mokslai, teisė*. Vilnius, 2004.
20. Kazlauskas M., Rinkevičius J. *Asmenų parodymai baudžiamajame procese*. Vilnius. 1991.
21. Laužikas E., Mikelėnas V., Nekrošius V. *Civilinio proceso teisė*. V., 2003. T. I.
22. *Lietuvos Respublikos Konstitucijos komentaras*. 1 dalis. (atsak. red. K. Jovaišas). Vilnius. 2000.
23. Merkevičius R. *Baudžiamasis procesas: įtariamojo samprata*. Monografija. Vilnius: Registrų centras, 2008.
24. Mikelėnienė D., Mikelėnas V. *Teismo procesas: teisės aiškinimo ir taikymo aspektai*. V., 1999.
25. Panomariovas A. *Viešai neskelbiama informacija (paslaptis) baudžiamajame procese*. Daktaro disertacija. Socialiniai mokslai, teisė (01 S). Vilnius. 2002.
26. Pradel J. *Lyginamoji baudžiamoji teisė*. V., 2001.
27. Reichel Ph.L. *Comparative criminal justice systems: a topical approach*. New Jersey. 2003.
28. Rinkevičius J. *Daiktiniai įrodymai*. Vilnius. 1996.
29. Rinkevičius J. *Procesiniai įrodinėjimo baudžiamosiose bylose pagrindai*. Vilnius. 1990.
30. Roxin C. *Strafverfahrensrecht*. München. 1993.
31. Rudzinskas A. *Nusikalstama veika padarytos žalos atlyginimo materialiniai ir procesiniai teisiniai aspektai*. Daktaro disertacija. Socialiniai mokslai, teisė (01S). Vilnius. 2001.
32. Šumskas A. *Baudžiamųjų bylų nagrinėjimas teisme*. Vilnius. 2000.
33. *Transition of criminal procedure systems*. Vol. 2. Editor Pavišić B. Rijeka. 2002
34. Vaišvila. A. *Teisės teorija*. V., 2009.
35. Vansevičius S. *Lietuvos baudžiamoji teisė ir procesas 1919-1940 metais*. V., 1996.

Periodiniai leidiniai:

1. *Jurisprudencija*. Mykolo Romerio universiteto mokslo darbai.
2. *Socialinių mokslų studijos*. Mykolo Romerio universiteto mokslo darbai.
3. *Teisė*. Vilniaus universiteto mokslo darbai.
4. *Teisės apžvalga*.
5. *Teisės problemos*. Mokslinis – praktinis žurnalas.
6. *Justitia*.

Internetiniai šaltiniai

1. Lietuvos Respublikos Seimas www.lrs.lt
2. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas www.lat.lt
3. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas www.lrkt.lt
4. Lietuvos prokuratūra www.prokuraturos.lt

PRITARTA

Baudžiamojo proceso katedros

2010 m. rugsėjo 14 d.

Posėdžio protokolu Nr. 1BPK-2